

1. Namnet på ämnet/beredningen och bolaget /företaget

Handelsnamn:

FERMACELL Golvelementlim

Användning:

En-komponent isocyanat-baserat golvlim.

Namn på företaget

Xella Byggesystemer

Tlf: +45 39 69 89 07

Sandøvej 1 B

Fax: +45 39 69 89 21

8700 Horsens

e-mail: claus.moeller@xella.com

I nödsituation ring:

Läkare eller +45 39 69 89 07

Behöriga person som ansvarar för säkerhetsdatabladet (e-mail):

Peter Waksman, ALTox a/s (pw@altox.dk)

2. Farliga egenskaper

Hälsoskadlig och irriterande diisocyanat, som kan ge allergi vid hudkontakt och inandning.

Klassificering:

Xn;R20 Xi;R36/37/38 R42/43

3. Sammansättning/information om beståndsdelar

w/w%	Namn	CAS-nr	EINECS/ELINCS	Klassificering
25-100	Difenylmetan-4,4'-diisocyanat	101-68-8	202-966-0	Xn;R20Xi;R36/37/38 R42/43

Riskfrasernas fullständiga lydelse se avsnitt 15.

4. Åtgärder vid första hjälpen

Inandning:

För ut personen i friska luften. **Lättare fall:** Håll personen i vila och under övervakning. Vid obehag: Sök läkare. **Svårare fall:** Medvetslösa läggs i framstupa sidoläge med huvudet lågt och hålles varma. Om andningen upphört ges konstgjord andning. Tillkalla genast läkare eller ambulans.

Hudkontakt:

Förorenade kläder avlägsnas genast. Skölj huden och tvätta noga med tvål och vatten. Forsök inte at dra hud eller kläder från varandra, om de är klistrat samman. Vid hudutslag, sår eller andra hudbesvär: Sök läkare.

Ögonkontakt:

Skölj genast med vatten eller fysiologisk koksaltlösning under minst 15 min. Ev. kontaktlinser tas ut och ögat öppnas väl. Forsök inte at öppna ögon, om de är klistrat samman. Sök under alla omständigheter läkare. Fortsätt skölja under transport till läkare/sjukhus.

Förtäring:

Skölj genast munnen noga och drick rikligt med vatten. **Framkalla ej kräkning**, eftersom det ökar risken för att få produkten i lungorna. Om kräkning inträffar, håll huvudet lågt för att undvika maginnehåll i lungorna. Forsök inte at öppna munnen, om den är klistrat samman. Tillkalla genast ambulans.

Information:

Visa upp detta säkerhetsdatablad för läkaren eller akutmottagningen.

5. Brandbekämpningsåtgärder

Åtgärder vid brand:

Undvik inandning av rökgaser. Behållare i närheten av brand flyttas eller kyles genom vattenbesprutning.

Lämpliga släckmedel:

Vattendimma (aldrig vattenstråle - sprider elden), alkoholbestandigt skum, pulver eller kolsyra.

Särskilda risker vid exponering:

Vid brand bildas giftiga rökgaser: Främst kol- och kväveoxider.

Särskild skyddsutrustning:

Använd tryckluftsmask vid kraftig rökutveckling.

6. Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

Åtgärder till skydd för människor:

Använd personlig skyddsutrustning - se avsnitt 8. Begränsa spridningen. Var noggrann med utluftningen.

Åtgärder till skydd för miljön:

Undvik att det hamnar i avloppssystemet - se avsnitt 12. Informera de lokala myndigheterna vid utsläpp till omgivningarna.

Saneringsmetoder:

Avfall eller spill som innehåller hårdplastkomponent eller ofullständigt härdad plast skall normalt omgående omhändertas och placeras i särskild avfallsbehållare. Spill, rester osv absorberas på lämpligt absorberande material (inte i sågspån eller andra brännbara material). Vänta ev en timma tills produkten börjat härdas. Behållaren skall ha lock och vara tydligt och varaktigt märkt med texten "Hälsofarligt avfall" samt text, som kortfattat anger innehåll och skyddsåtgärder. Man måste dock vara uppmärksam på att det finns risk för övertryck p.g.a. bildandet av koldioxid. Detta kan medföra att man måste vänta med att stänga locket tills produkten är färdighärdad. Det uppsamlade skall hållas fuktigt med vatten. Skölj grundligt med vatten. Spill som innehåller isocyanater kan neutraliseras av en vattning lösning av 5% ammoniak, konc., 50% etanol (I-sprit), 45% vatten. Hanteras som farligt avfall - se punkt 13.

7. Hantering och lagring

Hantering:

Se avsnitt 8.

Lagring:

I väl tillsluten behållare, torr och skyddas mot solljus vid allmänlig temperatur.

Bör förvaras otillgängligt för obehöriga, åtskild från livsmedel, foderämnen, läkemedel o.d.

Specifika användningsområden:

Se användning - avsnitt 1.

8. Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Begränsning av exponering:

Arbetsgivaren skall innan arbetet påbörjas, föranstalta medicinsk kontroll, som resulterar i en tjänstbarhetsbedömning (enligt AFS 1996:4, 15-18 §§).

Hantering av produkten skall planeras och bedrivs så att betryggande säkerhet ges mot ohälsa och olycksfall. Obehöriga får inte vistas i arbetslokalen. Arbetsområdet bör avgränsas med t.ex. plastfolier eller provisoriska väggar. Skyltar som anger att öppen hantering pågår skall sättas upp i anslutning till arbetsplatsen samt anslås på dörrarna till lokalen eller utrymmet. Vädra lokalen noga innan andra arbeten påbörjas.

Undvik inandning av ångor och kontakt med hud, ögon och kläder. Ombesörj effektiv ventilation. Undvik bruk av kontaktlinser. Byt genast förorenade kläder. Noggrann personlig hygien skall iakttas. Före toalettbesök, matrast, rökpaus e.d. samt efter arbetets slut är det viktigt att noga rengöra händerna med flytande tvål och vatten.

Möjligheter till vatten och ögonspolning skall finnas tillgänglig. Möjlighet att duscha skall finnas i anslutning till omklädningsrum.

Arbetsgivaren skall bedöma den exponering som arbetstagare utsätts för och, om resultatet av bedömningen visar på inverkan på graviditet eller amning, säkerställa att denna risk undanröjs (Rådets direktiv 92/85/EEG).

Gränsvärden för exponering:

	NGV:		TGV:		KTV:		Anm.
	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm	mg/m ³	
4,4'-Metylendifenyl-diisocyanat	0,002	0,03	0,005	0,05	-	-	S, M

S = Ämnet är sensibiliserande.

M = Medicinsk kontroll krävs för hantering av ämnet. Se vidare föreskrifterna om medicinska kontroller i arbetslivet, AFS 2005:6.

Andningsskydd:

Vid otillräcklig ventilation: Använd godkänd mask med gasfilter klass A (brunt - mot organiska ångor). Filtren har begränsad livslängd (skall bytas). Läs tillverkarens anvisningar.

Hand- och hudskydd:

Skyddshandskar av PVA eller 4H.

Genombrottsid: 3 timar.

ALTox har reducerat handskguidens genombrottsid med ca. en faktor 3, då standardtestet EN 374-3 är gjort vid 23°C, medan temperaturen i själva handsken är uppe i ca. 35°C. Dessutom vidgas handskens elastiska material under användning, varvid handsktjockleken och genombrottsiden reduceras.

Ögonskydd:

Ansiksskärm vid risk för stänk.

Begränsning av miljöexponering:

-

9. Fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende:	Brun vätska
Lukt:	Karakteristisk
pH:	-
Flampunkt (°C):	≥ 111
Kokpunkt/kokpunktsintervall (°C):	> 200
Ångtryck (hPa) v/20°C:	0,1
Relativ densitet (g/cm ³) v/20°C:	1,10 1,15
Löslighet i vatten (g/l):	Ej löslig
Annat upplysningar:	Isocyanater reagerar med vatten

10. Stabilitet och reaktivitet

Stabilitet:

Vanligtvis stabil. Härdningstid för epoxisystemet är ca. 24 timmar vid 15-25°C.

Förhållanden som skall undvikas:

Undvik uppvärmning (härigenom ökas flyktigheten av isocyanaterne) vid ca. 260°C polymerisera produkten och koldioxid bildas.

Material och kemiska produkter som skall undvikas:

Exoterm reaktion med aminer, alkoholer, syror och baser. Vid kontakt med vatten bildas koldioxid, vilket kan resultera i farlig tryckhöjning.

Farliga omvandlingsprodukter:

Vid längre tids kraftig uppvärmning och brand bildas mycket giftiga rökgaser: koloxider, kvävoxider, fria isocyanater och cyanväte.

11. Tokikologisk information

Exponeringsvägar:

Lungor och mag-tarmkanal.

Korttidsverkan

Inandning:

Inandning av MDI-ångor kan medföra irritation av lungorna vid förhållandevis låg koncentration.

Höga koncentrationer kan medföra vatten i lungorna (lungödem). Var uppmärksam på att symtomen (andnöd) kan uppstå flera timmar efter påverkan.

Hud:

Kraftig irritation med rodnad, svullnad och blemmor. Klistrar till hud.

Ögon:

Irritation med rodnad och svullnad och tillfälligt nedsatt syn. Klistrar till ögon innanför några få sekunder och ger allvarlig ögonskada.

Förtäring:

Irritation av slemhinnor i mag-tarmkanal och ge mag-smärtor, kräkningar och illamående. Klistrar i mun.

Långtidsverkan:

Upprepad och/eller långvarig kontakt kan orsaka allergi vid hudkontakt. Upprepad och/eller långvarig kontakt kan orsaka allergi vid inandning. Symptomen kan inkludera astma, svårighet att andas, hosta och tryck över bröstet. Symptomen efter inandning kan uppträda först flera timmar efter exponering, ofta på natten. Dessa anfall kan vara förenade med feber och skakningar. Det har rapporterats att kronisk exponering genom inandning kan resultera i en bestående nedsatt lungfunktion. Utgången kan utveckla sig dödligt. Baserat på djurstudier misstänks MDI vara cancerframkallande.

12. Ekologisk information

Toxicitet:

Difenylmetan-4,4'-diisocyanat är skadligt för vattenlevande organismer. EC₅₀(96h / 48h, d, fisk / dafnier) = 24 – 91 mg/l.

Rörlighet:

Produkten lägger sig långsamt på vattenytan under bildandet av koldioxid som är ett fast, högsmltande, oupplösligt hartslager. Denna reaktion påskyndas av ytaktiva ämnen (t ex flytande tvål) eller vattenlösliga organiska lösningsmedel.

Persistens och nedbrytbarhet:

Difenylmetan-4,4'-diisocyanat är inte biologiskt nedbrytbar ämne.

Bioackumulering:

Difenylmetan-4,4'-diisocyanat - möjlighet för signifikant bioackumulering. Log K_{ow} = 5,22

Andra skadliga effekter:

-

13. Avfallshantering

Behandla som farligt avfall enligt Naturvårdsverket. Förs till destruktion. Beakta lokala föreskrifter.

EWC-kod:

08 04 09 (rester)

08 04 11 (härdad produkt)

14. Transportinformation

Omfattas ej av transportreglerna (ADR/RID/IMDG).

15. Gällande föreskrifter

EG-nr.: -

Farosymbol:

Hälsoskadlig

Miljöfarlig

Innehåller:

Difenylmetan-4,4'-diisocyanat

R- och S-fraser:

R 20: Farligt vid inandning.

R 36/37/38: Irriterar ögonen, andningsorganen och huden.

R 42/43: Kan ge allergi vid inandning och hudkontakt.

S 23: Undvik inandning av ånga.

S 36/37: Använd lämpliga skyddskläder och skyddshandskar.

S 45: Vid olycksfall, illamående eller annan påverkan, kontakta omedelbart läkare. Visa om möjligt etiketten.

Innehåller isocyanater. Se information från tillverkaren.

Begränsningar i användning:

Minderårig får inte arbeta med produkten (AFS 1996:1).

Personer med astma, obstruktiv bronkit, annan lungsjukdom eller allergi får inte arbeta med MDI-baserade produkter.

16. Annan information

Förteckning över riskfraser angivet i avsnitt 2 och 3:

Se avsnitt 15.

Krav på särskild utbildning:

Arbete med produkten får leas och utföras endast av personer som har genomgått särskild teoretisk och praktisk utbildning om risker och skyddsåtgärder vid sådant arbete (utbildning erbjuds av bland annat branschorganisationer och fackliga organisationer) (enligt AFS 1996:4).

Materialet får endast användas av personer som är noga instruerade om arbetets utförande och som har kännedom om innehållet i detta säkerhetsdatablad.

Ytterligare information:

*Säkerhetsdatablad har omarbetats enligt REACH förordning (EG) nr. 1907/2006.

Version nr:

3

Datum:

25 januari 2008

Ändring i avsnitt nr:

*

Utarbetat av: Alttox a/s - Godthåbsvej 177 - DK-2720 Vanløse - Danmark - Tel: +45 38 34 77 98 - Fax: +45 38 34 77 99 /PW - Kvalitetskontroll: EL